

KRUPSKÉ STŘÍPKY

Obecní úřad Horní Krupá
3/2023

rybník v Brantech v říjnu 2023

Milí spoluobčané,

Držíte v ruce poslední vydání Střípků v tomto roce. Od minulého vydání na sklonku léta se leccos událo, pokusím se to shrnout v několika odstavcích.

Obchod

Na obchodu se usilovně pracuje. Závěry dotazníku můžete shlédnout na webových stránkách obce. Vyplynulo z něj, že chceme postavit nový obchod s bytem u sběrného dvora, že má být prodejna nejlépe s částečnou obsluhou a hlavně otevřená 24 hodin 7 dní v týdnu. V dotazníku se vyjádřila zhruba polovina domácností a výsledky považujeme za hodnověrné. Budova č. p. 9 u sběrného dvora už má na stavebním úřadě žádost o demoliční výměr. Máme podepsanou smlouvu s ČEZ na přeložku elektrického vedení a nový obchod se projektuje. Snažím se na stavbu sehnat jakoukoliv dotaci. Možností není mnoho. Spoluúčast je vysoká a pravděpodobnost, že některá z dotací vyjde, je pro změnu nízká. Získání dotace je každopádně podmíněno tím, že nová budova bude energeticky zisková. Zatím stále hledáme a nemáme provozovatele. Je to podnikatelská příležitost, kterou lze spojit s takřka beznákladovým bydlením. Může to být příležitost například pro začínající mladou rodinu. Neváhejte se mi ozvat pro více informací.

© Michaela Votavová

Hospoda

Zároveň s obchodem skončí i hospoda, pro kterou jsme také hledali nové místo. Jedna z možností bylo opravené stavení u sběrného dvora - hned naproti novému obchodu na jednom dvoře, ale byl by tam problém s vytápěním, malým prostorem a vlhkostí. Náklady by nebyly zanedbatelné. Další možnost se rýsuje přímo v kulturním domě. S podobnými náklady lze udělat pro hospodu v KD (samozřejmě už nekuřáckou) samostatný vchod, venkovní posezení, zařídit malou kuchyňku a místo šatny postavit vlastní sociální zařízení. Přitom zachovat možnost propojení se sálem a zbytkem KD. Prostor v KD by byl lépe využitý a hospoda by mohla sloužit k pronajímání občanům na různé akce stejně jako dnes. O potenciální provozovatele hospody není nouze. Obrázek níže ukazuje, jak by to mohlo třeba vypadat. Volejte, pište, dejte vědět, co si o tom myslíte.

© Michaela Votavová

Osvětlení

Byla dokončena přeložka elektrického vedení kolem rybníka Česalák a do provozu uvedeno veřejné osvětlení od transformátoru až k obchodu. Ještě vše zbývá dokončit administrativně, na tom se rovněž pracuje. Se stožáry zmizel v této části obce také obecní rozhlas. Abychom zachovali informační pokrytí v obci, spustili jsme paralelně s rozhlasem i odesílání SMS zpráv. Mezitím se v obci plánují další dvě přeložky. První bude od křižovatky mezi rybníky Česalák a Jindrák směrem k nové školce a odtud zpět směrem na Dolní

Krupou. Druhá povede od transformátoru u Tomšovských přes hráz rybníka Hornák ke kulturnímu domu. Připojením KD na zemní vedení dojde k úplnému přerušení drátového rozhlasu. Nový bezdrátový rozhlas by stál odhadem 1,5 milionu (byla by 50% dotace), prozatím jsme se rozhodli ho nerealizovat a testujeme SMS zprávy.

Vodoměry

V těchto dnech probíhá avizovaná výměna vodoměrů v celé obci. Důvody jsou především legislativní a zároveň si chceme trochu ulehčit práci. Podepisování nových smluv nesouvisí s vodoměry, ale spojili jsme to do jedné akce. Původní smlouvy nesplňují některé zákonné požadavky, proto jsou nahrazeny novými a ty staré pozbydou platnost.

Dle zákona 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a dle zákona 505/1990 Sb. o metrologii máme povinnost množství vody měřit a vodoměry pro studenou vodu ověřovat každých 6 let. Vodoměr je tzv. měřidlo stanovené, užívané v obchodním styku, ověřovat se musí pravidelně, stejně jako váhy v obchodě nebo průtokoměry na benzinové pumpě. V našem případě, kdy jsou všechny vodoměry z jedné šarže, lze využít statistických metod, ověřit po šesti letech statisticky významný vzorek a výsledek pak extrapolovat na všechna měřidla. Když vzorek měřidel vyjde v pořádku, nebude nutné ověřovat všechny. Po dvanácti letech předpokládám ověření u všech vodoměrů spojenou s výměnou baterií, ty mají vydržet 15 let provozu.

Jelikož je cena vodného stanovena vždy na daný kalendářní rok, měl by se správně i odečet provádět na přelomu roku. To dosud nebylo z časových důvodů reálné. Na konci roku se kumulují administrativní činnosti a obejít úplně všechny domácnosti trvá i měsíc. Proto jsme volili řešení s dálkovým odečtem a napojením do účetního systému, od kterého čekáme, že nám ušetří práci, protože by mělo zkrátit proces odečítání na několik hodin. Abychom se sladili s legislativou, proběhne na přelomu roku ještě finální odečet a doúčtování za letošní rok.

Zaznamenal jsem několik dotazů stran vlastnictví jednotlivých částí přípojky. Zákon 274/2001 zde určuje několik subjektů. Vlastník vodovodu a provozovatel vodovodu je obec Horní Krupá. Odbočení s uzávěrem (šoupě) je součástí vodovodu, a tedy majetkem obce. Šoupě je zároveň i „místo připojení“ a zde je novou smlouvou předepsaný tlak, který se obec zavazuje odběrateli poskytnout. Majitel přípojky je odběratel, ten si vodovodní přípojku buduje na své náklady, není-li dohodnuto jinak, a ta je jeho vlastnictvím. Část přípojky, která vede po pozemcích obce, je obec povinna opravovat v případě, že dojde k jejímu poškození např. vlivem sedání zeminy. Zákon přímo nenařizuje mít na přípojce před a za vodoměrem uzávěr, nicméně je to řešení „lege artis“, dle pravidel v oboru. Uzávěr před vodoměrem je ukončením vodovodní přípojky, uzávěr za vodoměrem je součástí vodoinstalace v nemovitosti. Vodoměr samotný je majetkem provozovatele a odběratel je povinen přijmout taková opatření, aby nedošlo k jeho poškození, např. mechanicky, chemicky nebo mrazem.

Volili jsme ultrazvukový princip měření, protože neobsahuje pohyblivé součásti. Není náchylný na zablokování odečítacího mechanismu a není před něj nutné instalovat filtr nečistot. Baterie má vydržet 15 let měřit a vysílat stav vodoměru rádiem, a to každých 15s. To umožňuje při pochůzkovém odečtu zachytit zhruba 3 zprávy na cestě pěšky kolem odběrného místa. Tělo je kovové, což usnadňuje montážní práce, vodoměr má vysokou přesnost, jednotka je schopna upozornit na riziko zamrznutí nebo detekovat i stálý malý průtok. To může být propouštějící záchod, netěsný pojistný ventil na bojleru, v dochlazovací smyčce kotle, apod. Celoroční únik pak může stát nemalé peníze. Této vlastnosti prozatím nebude možné naplno využít s pochůzkovým odečtem jednou za rok, ale vodoměr je schopen komunikovat i v nové progresivní síti LoRa a vysílat svůj stav jednou denně. Pak by bylo možné podobná skrytá selhání zachytit v řádu dní a informovat o nich odběratele. Síť LoRa zatím nemáme v plánu budovat, ale připraveni na to jsme.

Na projekt výměny vodoměrů přispěl Kraj Vysočina částkou 150.000,- Kč z Fondu Vysočiny z programu „Obnova venkova Vysočiny 2023“.

Mezitím stále běží práce na posílení vodárenské soustavy. V těchto dnech probíhá opětovné vrtání nového vrtu pod koupalištěm, kde bude proveden rozbor vody. Na jeho základě se bude projektovat nová filtrační soustava do vodárny v Horní Krupě.

Nedělní hluk a pálení listí

S podzimem přichází doba úklidu na zahradách a mnozí zahrádkáři shrabané listí a ostříhané větve na svých zahradách rovnou pálí. V zástavbě kouř obtěžuje sousedy. Kvůli štiplavému dýmu je pro ně těžké pobývat venku a uklízet třeba vlastní zahradu, nedá se větrat, a mezi sousedy roste zbytečně napětí. Bohužel i některé domácí kotle si s hromadou vlhkého listí v ničem nezadají a když se v nich zatopí, tak o tom ví široké okolí. Podobně vyvolává nevraživost u sousedů i nedělní sekání trávy motorovými sekačkami, řezání dříví a jiné hlučné činnosti.

Už jsem byl obětaný na podobné prohřešky vícekrát upozorněn. Dokonce jsme zaznamenali na zastupitelstvu požadavek na obecní vyhlášku, která by nedělní hluk a pálení zahradního odpadu zakazovala. Každý takový požadavek bereme vážně a vyhláška je samozřejmě jedna z možností, jak sousedské spory zmírnit. Nejspíše bychom se inspirovali tam, kde už podobná vyhláška existuje. Nicméně každá taková vyhláška je zároveň trestem pro obecní úřad, který by měl povinnost podněty od poškozených prošetřovat, ukládat pokuty hříšníkům a pokuty vymáhat. Nejsme si jisti, zda by ta sousedská udání a pokuty zlepšily vzájemné vztahy, proto nejsme tomuto řešení úplně nakloněni.

Rád bych apeloval na všechny, kdo při svých aktivitách v neděli způsobují hluk, aby si na tyto činnosti pokud možno rezervovali čas v týdnu a neděli nechali ostatním jako den klidu a odpočinku. Listí a větve lze odvézt na kompostárnu. Větve dozadu za oplocenku, trávu a listí do oplocenky. Sousedé v širokém okolí to určitě ocení.

Údržba a opravy

Kolem cesty na kompostárnu a k Lysnímu mlýnu jsme zredukovali množství náletových dřevin. Cílem bylo pěkné rovné stromy ponechat a ostatní křoví vyřezat, aby zůstal zachován průjezdný profil pro dopravní prostředky a zemědělskou techniku. U cesty na Lysní mlýn se už kvůli přebujelé vegetaci místy rozjezdila i krajnice. Poškozené cesty jsme nechali spravit a náletové dřeviny na nějaký čas vyřešili. V podobném duchu plánujeme pokračovat i v budoucnu.

Parcely

V minulém čísle jsem slíbil veřejnou schůzi k tématu prodeje parcel za školkou. Zatím probíhá dělení místo dvou na tři parcely, s tím souvisí změna v některých sítích a s tím spojené nové územní rozhodnutí. To ještě není hotové. Až bude, necháme pozemky nově zaměřit a budeme diskutovat podmínky prodeje. Nakonec už jen krátce zmíním, že se podařilo dovést do konce změnu územního plánu č.4, která se řešila od roku 2021

Přeji Vám krásný zbytek roku.

Jaroslav Čáp, starosta

Kaplička na Údolí – 115 let.

Byla postavena v roce 1908. Můj tatínek, narozený v roce 1904, si pamatoval, když se navážel materiál na stavbu. Já už si pamatuji jen nahoře na fasádě letopočet 1908. Strýček Stehnů tam zvoníval. Po stranách byly lavičky a my jako děti, když zvonil, jsme tam utíkaly, na lavičky si posedaly a pozorovaly jsme ho. Tak to bylo až do války, kdy se musely zvony odevzdat na přetavení pro vojenské účely pro německou armádu. Tak skončilo pravidelné zvonění poledne na Pochvaldech. Přece však přišla radostná chvíle v roce 1945. Když válka skončila, byla u nás ušita československá vlajka, mladí chlapi ji vyvěsili na věžičce, kde vlála a oznamovala radost ze svobody. Mám ještě někde fotografii s trikolorou ze zbytků té vlajky. Nový zvon se už neopatřil. Ani nevím, kdo by dnes zvonil.

Ještě připojím dodatek. Po postavení kapličky byly koupeny dvě lípy, z každé strany měla být zasazena jedna, ale po úvahách, že by zabraly veliký kus pole, od toho bylo upuštěno. Lípy byly zasazeny vedle Blažkových dole pod polem, kde stojí dodnes. Vedle křížku u kapličky byl zasazen akát. Rostl tam jenom několik let, po čase přišel pryč.

Josef Kudla, Údolí

Podzim ve školce

V novém školním roce nás ve školce čekalo pár změn. První změnou je prodloužení otevírací doby (6.30-16.00). Touto změnou jsme se snažili vyjít vstříc především pracujícím rodičům a snad tuto změnu přivítali s povděkem. Další novinkou je nový dodavatel obědů. Školní jídelna Smetanova Chotěboř si naše malé strávníky brzy získala pestrou a chutnou nabídkou jídel.

Přestože máme za sebou pouze dva měsíce docházky, zážitků je plno. Děti ze třídy Pástelek se dozvěděly spoustu nového o naší obci. Vědí už, jak vypadá znak obce, co znamenají jeho jednotlivé části a zkusily si vytvořit svůj vlastní znak. Navštívily obecní

úřad, kde je přivítal i pan starosta a na průzkumné výpravě po Horní Krupé našly Jilemský i Krupský potok a spoustu dalšího... Vyrazily na návštěvu do Ekocentra Chaloupky, kde získaly spoustu informací o stromech a díky projektu „Jabloňka“, který probíhal celý týden, vědí Pastelky i o jablíčkách vše. V kvízu, který vytvořily ze zkoumání mikroskopem, prověřily znalosti svoje i rodičů. Můžete vyzkoušet s námi....

JABLÍČKOVÝ KVÍZ PRO RODIČE A DĚTI

Zkoumali jsem jablíčko pod mikroskopem a tohle jsou výsledky našeho bádání © Najdi a pozněj:

1. stopka, 2. slupka, 3. bubák, 4. list, 5. jádřinec

Mladší děti z třídy Berušek, po lehce ubrečeném září, přišly na návštěvu do Patelek a společně jsme si užily pohádku O Červené Karkulce.

Na Podzimní bramborové slavnosti jsme se sešli s rodiči a kamarády na zahradě Berušek a vydali se za princeznou, co poztrácela korále. Cestou na nás čekaly úkoly a na konci sladká odměna. Doprovázely nás brambory Barbory, takže cesta nám rychle utekla a světýlka na cestu zpět ani nebyla potřeba.

Helena Jehličková, ředitelka MŠ

Dobročinný bazar

V sobotu 23. září se v kulturním domě uskutečnil první ročník Dobročinného bazaru. Den předtím bylo možno darovat oblečení a obuv. Prodejní ceny byly symbolické a pohybovaly se mezi 10 Kč a 80 Kč. Vše dětské bylo za 20 Kč.

Veškerý výtěžek z prodeje byl zaslán na hospic Mezi stromy v Havlíčkově Brodě. Vybralo se 11 230 Kč. Neprodané věci byly darovány do Střediska charitní pomoci Havlíčkův Brod.

Děkujeme všem, kteří tuto akci podpořili praktickou pomocí, darováním a hlavně nákupem. Doufáme, že tento první ročník nezůstane ojedinělou akcí, ale stane se v naší obci tradicí. Proto se můžete těšit na příští podzim, kdy se budete moci smysluplně zbavit nepotřebných věcí, nakoupit si nové a ještě podpořit dobrou věc.

Martina Homolková, Horní Krupá

Kroužek Slunečnice

Před 15 lety jsme s kamarádem Jiřím Štěpánem nesměle začali zvát děti na přírodovědný kroužek Slunečnice (nepřišli jsme tehdy na jiný lepší název a chtěli jsme něco obyčejného a přitom pěkného). Jirka tehdy začal učit po studiích na ZŠ v Praze a každý pátek jezdil do Krupé, aby kroužek stihl. Naším přáním bylo vyrazet s dětmi na procházky do okolí vesnice. Poznávat společně zákoutí přírody, hrát hry a jednoduše trochu „blbnout“. Časem jsme také přidali rukodělné aktivity, zejména se dřevem. Přišlo nám, že zatlouct hřebík pro děti začíná být stále větší problém (na vyráběcí aktivity jsme si zvali lidi povolanější, než jsme byli my). Vymysleli jsme i několik akcí pro veřejnost (Výprava za zimní přírodou, Soví houkání apod.), abychom mohli pozvat rodiče dětí a další, kteří mají o krajinu, ve které žijí, zájem. Začali jsme si také všímat okolí vesnice, začali jsme vytvářet stezky, sázet stromy. Uběhlo mnoho let a kroužkem „prošly“ spousty dětí. Nevím, jak děti na roky kroužku vzpomínají, ale já a i další lektoři, kteří se do kroužku zapojili (Pavel Klepetko, Anna Lacinová, Hana Copová, Kateřina Trachtulcová a další), vzpomínáme rádi a s vděčností (v neposlední řadě vůči rodičům za jejich důvěru). Postupně kroužku odrostly i mé vlastní děti, které mají zase jiné zájmy. A tak i pro mne přišla otázka, jestli není nejlepší po letech hezky a s poděkováním Pánu Bohu kroužek ukončit a tiše vzpomínat.

To by ovšem nebyly rodiče a děti, aby k tomu neřekli své. V letošním roce přišly děti nové a tak můžeme pokračovat v našich tradičních aktivitách (Drakiáda, Moštování, houbaření, sázení stromů, hledání nerostů, stloukání ptačích budek...). Každý školní rok máme jiné téma. Letošní školní rok jde o „Poznej svou vesnici“. Především v zimním období chceme poznat místa, která jsou pro obec důležitá (hasičárna, vodárny, sběrný dvůr, hřbitov, apod). Vyrážíme i do okolních vsí.

Letos se sešla hezká parta dětí, kterou možná baví jen být spolu a to, že se jim nějaký dospělák věnuje a učí je mít něco rád (a také tomu trochu porozumět). Rozhodně se tím zkracuje jejich čas,

kdy mžourají do displejů a monitorů. Pokud se bude chtít kdokoli přidat (z dětí i dospělých), budeme rádi. Volné místo stále máme. Aspoň můžete zjistit, co to znamená, když na kopci zavolám „povodeň“ nebo „koala“ a budu počítat do deseti. Scházíme se každý pátek nyní od 15.h u staré Krupské školy (draka).

Pomalu myslet na Vánoce

Ano, je nejvyšší čas začít opět chystat Vánoce. Ovšem nedivil bych se, kdyby to bylo pro některé letos trochu obtížné. Vždyť kolik ošklivých válek nyní ve světě zuří, kolik nejistot dnešním světem prosakuje a jak nám příroda stále ve větší míře vrací, co jsme s ní jako lidé udělali (a jistě bude hůř). Jak se dostat do tradiční příjemné vánoční atmosféry?

A odkud vlastně máme to, že s Vánocemi má být spojena bezstarostnost? Mladá dívka Marie počne dítě jako zasnoubená, hrozí velký skandál a pořádná ostuda. V pozdním těhotenství se musí přemístit se snoubencem přes celou zemi kvůli sčítání lidu. A korunu tomu tehdy nasadí tehdejší král Herodes, který se ve své chorobné mysli začne obávat, že by ho snad nějaké nemluvně mohlo připravit o trůn (těžko říci, co se honí hlavou dnešním „Herodům“, co zabíjejí děti).. To raději všechny narozené chlapce v okolí Betléma Herodes připraví o život. Rodiče s Ježíšem naštěstí uprchnou do cizí země. Svět tehdy nebyl o nic pěknější. Nejistot a obav vrchovatě, strach o vlastní život by se dal vážit po metrácích.

Možná že právě to narozené „Boží dítě“ má dát naději, že věci ještě mohou být i jinak. Záleží, na co se člověk zaměří, co sleduje a jaký najde smysl a cíl života. Unikát před zubem času, nějak přežívat či si „to“ pěkně užít? Což o to, není to špatné. Ale možná by se dalo hledat něco víc. Vánoční příběh několikerym způsobem vypráví o tom, že to, co člověk myslel ve zlobě a sobectví, se nějakým zvláštním způsobem promění v pokoj a mír. A že tam, kde promlouvá z člověka to horší, objeví se najednou něco krásného a ušlechtilého (ano i v lidech). Pokud je někomu vzdálena myšlenka, že v onom zranitelném „betlémském dítěti“ vešel do světa sám Bůh, pak myslím, že i naděje na cosi lepšího, co člověk může poznat, je něco docela cenného a vánočního. A to člověk může zakoušet docela dobře i v tomto rozkmitaném a nejistém světě.

Tak bych vám i sobě chtěl popřát minimálně tu naději, že i s tím složitým přichází obvykle jednoznačné ulehčení, se zkouškou posila, s obtížemi blízkost druhých, a celkově se nabízí určitý způsob, jak tím vším projít beze strachu a ve vnitřní svobodě. Přeji Vám dobrý předvánoční čas.

David Šorm

Společenská kronika

za období od posledního vydání Krupských střípků

Narodily se tyto děti:

Ema Blažková, Horní Krupá

Jonáš Benda, Horní Krupá

Blahopřejeme a radujeme se z Vašeho dítěte.

Zemřeli:

Marie Beranová, Horní Krupá

Vzpomínáme spolu s Vámi.

Časopis je zapsán do evidence periodického tisku u MK ČR a bylo mu přiděleno evidenční číslo: MK ČR E 19537.
Písemné příspěvky posílejte na OÚ Horní Krupá, 580 01 nebo e-mailem obec@hornikrupa.cz.
Telefonické dotazy a připomínky na tel. číse 569 436 145, 725 101 163.
Distribučováno zdarma do všech schránek. Pokud jste časopis nedostali, přihlaste se na OÚ, kde je k dispozici.
Listopad 2023

